

Ambassadeur te Washington (Van Roijen) aan minister van Buitenlandse Zaken (Stikker), 22 sept. 1950

Ik werd hedenavond bezocht door Scott, die mededeelde dat Cochran had geseind Rum bezocht te hebben, hetgeen twee nieuwe gezichtspunten zou hebben opgeleverd:

1. zou de Indonesische Regering bereid zijn gunstig te reageren op een Nederlands beroep tot verlening van een ruime mate van autonomie aan Ambon;
2. zou in dat geval gecombineerde vergadering van UNCI en Contactcomissie op a.s. Dinsdag, waarbij men hoopt dat Lamping aanwezig zal willen zijn, aan VR behandeling van de Ambonkwesitie kunnen ontraden.

Mijnerzijds is hiertegenovergesteld dat de Ned. Reg. vrijwel zeker onbereid zou zijn tot enig beroep over te gaan, daar de ervaring met het telegram van Drees teleurstellend was geweest en iedere zekerheid zou ontbreken dat de vijandelijkheden zouden worden gestaakt, hetgeen primair doel is. Bij voorlezing van de paraphrase van het telegram van Cochran, bleek eerstgenoemde het woord 'approach' in stede van 'appeal' gebruikt te hebben, terwijl de tekst bovendien de indruk gaf dat bovengenoemd plan van actie door de UNCI door het State-Department geïnspireerd was. Ik heb daarom met nadruk gesteld dat primair doel van de Ned. Reg. was bloedvergieten te beëindigen, dat de Ned. Reg. derhalve moest blijven insisteren op behandeling in de VR tenzij op enigerlei wijze in de feitelijke situatie een ingrijpende verandering ten goede mocht plaats vinden, dat verder in Nederland zowel door Regering, Parlement als publieke opinie aarzeling zijdens Austin om Ambon op de agenda te plaatsen, zou worden geïnterpreteerd als een opzettelijk traineren resp. blokkeren. Ik deelde tenslotte mede dat het nuttig zou kunnen zijn indien Cochran zou kunnen uitvinden welk soort beroep op de Indonesische Regering gedaan zou kunnen worden en met welke zekerheid dit welkom zou worden ontvangen. Ik stipuleerde hierbij uitdrukkelijk dat ik dit slechts vroeg teneinde geen enkele oplossing ongeëxploreerd te laten en zonder ook maar enigszins de nadrukkelijke wens van de Nederlandse Regering om de kwesitie door de VR behandeld te zien te willen prejudiciëren. Ik heb de indruk dat het State Department door botte afwijzing zijdens de Indon. Reg. van voorstellen Rum vrijwel ten einde raad is en zich thans aan een strohalm tracht vast te klampen.

New York ingelicht.